

Лящук Юлія Миколаївна

Студентка 3-го курсу Київського кооперативного інституту бізнесу і права

Науковий керівник:

Андрущенко Л.В., к.ю.н., доцент кафедри економіки і права Київського

кооперативного інституту бізнесу і права

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі формування ринкових відносин, коли наша держава взяла орієнтир, що спрямований на європейські простори, виникла необхідність покращення взаємодії між власниками та керівництвом підприємств, між суб'єктами господарювання та державою, забезпечити яку може лише незалежний контроль органів, які б могли надати правдиву, точну та достовірну інформацію про фінансово-господарську діяльність підприємств, яка, у свою чергу, повинна захищати інтереси як власників, так і держави. Саме для цього існує аудит, що є індикатором розвиненості ринкової економіки кожної країни.

В Україні аудит з'явився у 1987-1989 роках, коли почали діяти спільні підприємства з іноземним капіталом, коли з'явилася нова категорія осіб, здатних впливати на політичну та економічну атмосферу в державі – категорія власників, коли почала своє формування вітчизняна приватна власність. Саме тоді виникло багато нових професій, раніше не властивих нашому суспільству, серед них і професія аудитора. На законодавчому рівні аудит в Україні було визнано після набуття нашою державою незалежності, в 1993 році парламентом було прийнято Закон України “Про аудиторську діяльність”.

Згідно ст. 3 Закону України “Про аудиторську діяльність”, аудиторська діяльність – підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг [1].

Необхідно зазначити, що аудит – одна з форм фінансового контролю як вагової складової фінансової системи країни.

Проте, держава, як один із користувачів фінансової звітності, не може прямо регулювати через свої виконавчі органи аудиторську діяльність, інакше буде втрачено незалежність аудиторського контролю. Отже, аудиторська діяльність є саморегулюючою. Це означає, що держава встановлює лише вимогу здійснення аудиту, а методику його проведення визначають професійні організації. Вищезазначений Закон України визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації [2, с. 41-42].

Роль інституту аудиту для розвитку України переоцінити неможливо. Адже аудит – це невід'ємна складова економіки всіх розвинених країн, є так званим “супутником” ринкової економіки. Адже у Великій Британії професія аудитора виникла ще в ХІХ столітті. Нині в нашій державі аудит є офіційною законодавчо врегульованою діяльністю, послугами якого користуються не лише підприємці та банкіри. Аудит працює на користь держави та її громадян і здійснюється за кількома напрямками, найважливішими з яких є зовнішній і внутрішній.

Проте, як і будь-який інститут, аудиту має низку проблем. Як зауважує Гуцаленко Л. В., однією з таких проблем є брак кваліфікованих аудиторських кадрів, що призводить до зниження якості аудиторських послуг. Це питання порушується не лише

користувачами аудиторських послуг і державними органами, але й власне аудиторами, які зацікавлені у стабільному розвитку ринку аудиторських послуг, підвищенні престижу аудиторської професії. Нині аудитор не завжди здійснює якісну аудиторську перевірку та складає достовірний аудиторський висновок. Поряд з перерахованими вище питаннями існує серйозна проблема формування ціни на аудиторські послуги, а саме в частині методики її визначення. Єдиної системи розрахунку вартості послуг аудиторської фірми в Україні не існує, тому аудитори часто використовують власну систему формування ціни. Найчастіше така система заснована на визначенні кількості відпрацьованих людиною годин або обсягу виконаних робіт [3, с. 98].

Не менш важливою проблемою є порушення незалежності аудитора. Вітчизняне та міжнародне законодавство розглядає аудитора як незалежного суб'єкта. Однак на практиці існують непоодинокі випадки здійснення тиску на спеціаліста як з боку замовників аудиту, так і керівництва аудиторських фірм, у складі яких працює фахівець. На шляху створення оптимальних умов розвитку аудиторської діяльності обов'язковим кроком є більш глибоке дослідження наведених його проблем, що сприятиме вдосконаленню нормативного регулювання, підвищенню якості аудиторських послуг, професійної авторитетності аудитора на вітчизняному ринку та зростанню рівня конкурентоспроможності послуг аудиторських фірм України на міжнародному ринку [4, с. 206].

На завершення слід вказати, що аудит і аудиторська діяльність в нашій державі є надзвичайно важливою складовою розвитку національної економіки, гарантом чесності та відкритості суб'єктів господарювання, і саме тому його розвитку необхідно приділяти більше уваги.

Список використаних джерел:

1. Про аудиторську діяльність : Закон України від 22 квітня 1993 року № 3125-ХІІ, ВВР, 1993, № 23, ст. 243.
2. Рядська В. В. Аудит / В. В. Рядська, Я. В. Петраков. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 416 с.
3. Гуцаленко Л. В. Аудит в Україні: розвиток, проблеми та шляхи їх вирішення / Л. В. Гуцаленко, Н. В. Пришляк // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011. – № 20. – 138 с.
4. Саханевич К. В. Проблеми аудиторської діяльності в Україні та шляхи їх вирішення / К. В. Саханевич, В. М. Чубай. – Львів : Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21. – 286 с.